

**VOLITVE
PREDSEDNIKA REPUBLIKE 2012
11. november 2012**

JAVNA OBJAVA

št. 39/92 in 73/03

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje
kandidata za predsednika republike
dr. Milana Zvera

**VOLITVE
PREDSEDNIKA REPUBLIKE
11. november 2012**

Poslanstvo

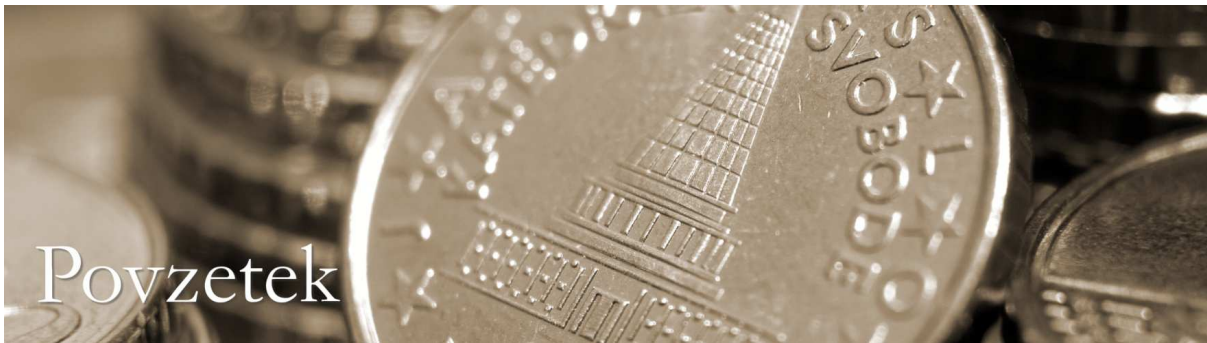
Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje
kandidata za predsednika republike
dr. Milana Zvera

Številka: 325-1/2013/46

Ljubljana, 9. septembra 2013

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike dr. Milana Zvera v letu 2012, ki jo je organizirala Slovenska demokratska stranka.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo.

Računsko sodišče je o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji izreklo Slovenski demokratski stranki *mnenje s pridržkom*, ker med zbranimi in porabljenimi sredstvi ni izkazala stroškov za gostinske storitve, objavo oglasa v lokalnem glasilu, najem dvorane in uporabnine za najem javne površine ter sredstva hkrati ni zbrala niti porabila prek posebnega računa, ki ga je odprla za volilno kampanjo, ker je med stroške volilne kampanje štela pošne stroške in stroške oglaševanja, ki so nastali po zaključku volilne kampanje, in ker je prenizko izkazala odložena plačila, ki presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji.

Računsko sodišče je Slovenski demokratski stranki o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev izreklo *pozitivno mnenje*.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE.....	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	8
1.2.2 Porabljena sredstva.....	9
1.2.3 Delno povračilo stroškov volilne kampanje.....	10
2. UGOTOVITVE	11
2.1 PRAVILNOST IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O VOLILNI KAMPANJI.....	13
2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev.....	13
2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev.....	14
2.1.3 Pravilnost izkazanih odloženih plačil.....	15
2.2 PRAVILNOST ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO.....	16
2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev.....	16
2.2.2 Pravilnost porabe sredstev.....	16
2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE.....	16
3. MNENJE	18
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O VOLILNI KAMPANJI.....	18
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO.....	19

1. UVOD

Revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike dr. Milana Zvera v letu 2012 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji² (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 8. 4. 2013.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo. Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere je v skladu s 26. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in pravilnosti zbiranja ter porabe sredstev za volilno kampanjo. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj nepravilnih navedb v poročilu o volilni kampanji zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje kandidata za predsednika republike dr. Milana Zvera na volitvah predsednika republike 11. 11. 2012 je bila Slovenska demokratska stranka, Trstenjakova 8, Ljubljana (v nadaljevanju: stranka SDS).

Organizator je moral najkasneje 45 dni pred dnevom glasovanja odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun)⁴. Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je moral poravnati izključno s tega računa, ki ga je moral zapreti⁵ najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja. Stranka SDS je posebni račun št. SI56 0510 0801 3502 683 odprla pravočasno, 18. 6. 2012, pri Abanki Vip, d. d., Ljubljana. Pravočasno, 8. 3. 2013, ga je stranka SDS tudi zaprla.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 41/07, 11/11.

³ Uradni list RS, št. 43/13.

⁴ 16. člen ZVRK (najkasneje do 27. 9. 2012).

⁵ 16. člen ZVRK (do vključno 11. 3. 2013).

Odgovorna oseba stranke SDS je bila Anja Bah Žibert.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o volilni kampanji stranke SDS za volitve predsednika republike, ki so bile 11. 11. 2012.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji ter
- izrek mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki ga določa 30. člen ZVRK in ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK, zato smo preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu, ki ga določa ZVRK, točni.

Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere je v skladu s 26. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu z ZVRK in Zakonom o političnih strankah⁶ (v nadaljevanju: ZPolS) vsi prispevki, zbrani na posebnem računu, in vsi popusti ali oprostitve plačil, ki so jih organizatorju volilne kampanje odobrili izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb, ki pa ne smejo presegati desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto⁷. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega prava, humanitarne organizacije, verske skupnosti, javna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov, gospodarske družbe, v katerih ima država ali samoupravna lokalna skupnost več kot 25-odstotni delež v kapitalu, in družbe, v katerih imajo te družbe večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe, ne smejo financirati volilne kampanje⁸. Prepovedano je tudi pridobivanje sredstev iz prispevkov tujih zasebnikov, fizičnih in pravnih oseb, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine, iz volil in daril iz tujine oziroma vsakršno drugo pridobivanje sredstev ali opravljanje storitev iz tujine⁹.

⁶ Uradni list RS, št. 100/05-UPB1, 103/07.

⁷ 22. člen ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

⁸ 25. člen ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

⁹ Šesti odstavek 21. člena ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti izkazanih zbranih sredstev in pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo pregledali prispevke glede na vire in višino sredstev, obračunane popuste in oprostitve plačil, obstoj zbranih prispevkov, točnost in popolnost izkazanih prispevkov ter skladnost zbranih sredstev z določili ZVRK in ZPolS.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški volilne kampanje¹⁰, vključno s prejetimi popusti ali oprostitvami plačil, ki jih odobrijo izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje¹¹. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje¹², ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za volitve predsednika republike se je začela 12. 10. 2012 in končala 9. 11. 2012 ob 24. uri.

Med stroške volilne kampanje¹³, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje, ZVRK uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa in
- druge sorodne stroške, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje.

Za stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški, ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje¹⁴.

Če izvajalec storitve ali prodajalec izdelka odobri organizatorju volilne kampanje popust ali oprostitvev plačila, se kot strošek volilne kampanje upošteva znesek, ki ga izvajalec storitve ali prodajalec zaračunava za isto ali podobno storitev ali stvar drugim naročnikom oziroma kupcem¹⁵. Izvajalec storitve mora na računu, ki ga izstavi organizatorju volilne kampanje, navesti višino popusta oziroma navedbo, da pristaja

¹⁰ 15. člen ZVRK.

¹¹ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

¹² Prvi odstavek 2. člena ZVRK.

¹³ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁴ Šesti odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁵ Tretji odstavek 15. člena ZVRK.

na oprostitev plačila v celoti¹⁶. To določilo pa ne velja za storitve, ki jih izvaja fizična oseba brezplačno in za to ne izstavlja računov¹⁷.

Pri preverjanju pravilnosti izkazanih porabljenih sredstev in pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s popusti ali oprostitvami plačil, preizkusili njegov obstoj in točnost ter skladnost z določili ZVRK in ZPolS.

1.2.3 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, za katerih kandidate je glasovalo najmanj 10 odstotkov od skupnega števila volilnih upravičencev, ki so glasovali, so upravičeni do delnega povračila stroškov volilne kampanje v višini 0,12 evra za vsak dobljeni glas. Če pride do drugega kroga glasovanja, sta kandidata, ki kandidirata v drugem krogu, upravičena do povračila stroškov le na osnovi dobljenih glasov v tem krogu. Pri tem skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča¹⁸.

¹⁶ Četrty odstavky 15. členu ZVRK.

¹⁷ Peti odstavky 15. členu ZVRK.

¹⁸ 26. člen ZVRK.

2. UGOTOVITVE

Stranka SDS je predložila poročilo o volilni kampanji računskemu sodišču v predpisanem roku, 22. 3. 2013¹⁹. Izdelano je v skladu s Pravilnikom o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo²⁰.

V poročilu o volilni kampanji je stranka SDS izkazala zbrana sredstva v znesku 132.508 evrov in porabljena sredstva v prav takem znesku. Poročilo o volilni kampanji stranke SDS in ugotovljene napake na podlagi revizije računskega sodišča so prikazane v tabeli 1.

¹⁹ Najkasneje v petnajstih dneh od dneva zaprtja posebnega transakcijskega računa, 18. člen ZVRK.

²⁰ Uradni list RS, št. 105/07.

Tabela 1: Poročilo o volilni kampanji stranke SDS in ugotovljene napake

v evrih

Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
I. SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV (a + b + c)	132.508	1.136	133.644
a) prejeti prispevki	131.008	1.136	132.144
b) popusti	1.000	0	1.000
c) oprostitev plačil	500	0	500
d) skupni znesek prispevkov, ki presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto ²¹	0	0	0
II. POSOJILA, ki so odobrena organizatorju volilne kampanje, če višina posojila presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto	0	0	0
III. ODLOŽENA PLAČILA organizatorju volilne kampanje, če višina odloženega plačila presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto	44.905	4.636	49.541
IV. SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)*	132.508	1.057	133.565
1) stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	17.620	0	17.620
2) stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	37.915	68	37.983
3) stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	19.442	1.057	20.499
4) stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala	22.551	(68)	22.483
5) stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	295	0	295
6) drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje	34.686	0	34.686

Opomba: * Seštevek se razlikuje zaradi zaokroževanja za 1 evro.

Vira: poročilo o volilni kampanji stranke SDS in ugotovitve računskega sodišča.

²¹ Povprečna mesečna bruto plača za obdobje od januarja do decembra 2011 je 1.524,65 evra (Uradni list RS, št. 13/12).

2.1 Pravilnost izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji

2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev

Stranka SDS je v poročilu o volilni kampanji navedena zbrana sredstva v znesku 132.508 evrov pridobila iz virov, kot je prikazano v tabeli 2.

Tabela 2: Viri financiranja volilne kampanje

Vir financiranja	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
Prispevki pravnih in fizičnih oseb	31.174	23,5
Prenos sredstev iz rednega računa stranke	99.832	75,3
Popusti	1.000	0,8
Oprostitve plačil	500	0,4
Obresti pozitivnega stanja na posebnem računu	2	0,0
Skupaj	132.508	100,0

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke SDS.

S preizkušanjem pravilnosti izkazanih zbranih sredstev v poročilu o volilni kampanji smo ugotovili, da je stranka SDS zbrana sredstva izkazala za 1.136 evrov prenizko.

2.1.1.a Stranka SDS je prenizko izkazala prejete prispevke v znesku 1.136 evrov, ker med prispevke ni štela dela sredstev za poravnavo stroškov volilne kampanje, ki se nanašajo na gostinske storitve v skupnem znesku 665 evrov, objavo oglasa v lokalnem glasilu v znesku 79 evrov²², najem dvorane Kulturnega doma Postojna v znesku 200 evrov in uporabnino za uporabo javne površine za postavitve stojnice v znesku 192 evrov²³ (povezava s točko 2.1.2.a). Teh sredstev tudi ni zbrala na posebnem računu, ki ga je odprla za volilno kampanjo. Tako ravnanje ni v skladu s 16. členom ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva, ki jih sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, zbrati na posebnem računu ter vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s tega računa. Tako ravnanje prav tako ni v skladu s 1. točko prvega odstavka 18. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje poročati o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo.

²² Naveden je del zneska računa (68,16 odstotka oglasa, katerega namen je nagovarjanje volivcev za podporo predsedniškega kandidata dr. Milana Zvera).

²³ Račun se nanaša na plačilo za uporabo javne površine za postavitve stojnice za 17 dni v skupnem znesku 204 evre. Stranka SDS se je v pogodbi o oddaji javne površine za postavitve stojnice za nekomercialne namene z Mestno občino Ljubljana dogovorila za najem javne površine za določen čas, in sicer 11. 10., 12. 10., 13. 10., 19. 10., 20. 10., 26. 10., 27. 10., 29. 10. in 30. 10. 2013, ter za obdobje od 2. 11. do 9. 11. 2012. Ker račun vključuje tudi uporabnino za dan pred pričetkom volilne kampanje, to je 11. 10. 2012, znaša vrednost storitve, ki se nanaša na volilno kampanjo, 192 evrov.

Pojasnila stranke SDS

Gostinske storitve (nakup čaja) na stojnici dr. Milana Zvera so bile za člane občinskega odbora SDS Velenje, ki so poleg rednih nalog odbora opravljali tudi aktivnosti za volilno kampanjo. Članek v lokalnem časopisu se nanaša na povzeteke dejavnosti občinskega odbora SDS Litija za obdobje od poletja do jeseni in ni nastal izključno zaradi volitev. Z Občino Postojna je bila z dne 26. 10. 2012 sklenjena pogodba o uporabi dvorane Kulturnega doma Postojna, na podlagi katere je bil dogovorjen najem dvorane za izvedbo volilne konvencije dr. Milana Zvera. Kljub večkratnim zaprosilom stranke SDS za predložitev računa, Občina Postojna ni predložila računa, saj po njihovem mnenju za plačilo zadostuje sklenjena pogodba. Pogodba pa ne vsebuje vseh sestavin, določenih v Slovenskih računovodskih standardih in Zakonu o davku na dodano vrednost, za izvedbo plačila in knjigovodskega evidentiranja. Ker do zaprtja posebnega računa stranka SDS ni prejela računa za opravljene storitve, stroškov tudi ni evidentirala v poslovne knjige in jih zato ni izkazala v poročilu o volilni kampanji. Stranka SDS je 30. 5. 2013 prejela sklep Okrajnega sodišča v Ljubljani o izvršbi, na katerega je podala ugovor. Stranka SDS je sklep o izvršbi prejela več kot dva meseca po roku za oddajo poročila o volilni kampanji stranke SDS za volitve predsednika republike. Stranka SDS je 8. 10. 2012 z Mestno občino Ljubljana sklenila pogodbo o oddaji javne površine za postavitve stojnice za nekomercialne namene. Stranka SDS navaja, da pogodba ni bila veljavna, saj 4. člen pogodbe določa, da je veljavna šele ob plačilu opravljenih storitev za dogovorjeno obdobje, ki naj bi se pričelo 11. 10. 2012, to je dan pred pričetkom volilne kampanje. Ker je račun, ki je bil izdan na podlagi pogodbe, vključeval tudi najemnino za dan pred pričetkom volilne kampanje oziroma ker je bil na računu naveden datum opravljenih storitev 11. 10. 2012, stranka SDS računa ni plačala v času volilne kampanje, sklicevanje računa na pogodbo pa je po mnenju stranke SDS brezpredmetno. Račun je bil na podlagi izdane naročilnice plačan iz rednega računa stranke 28. 3. 2013.

2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev

Stranka SDS je v poročilu o volilni kampanji navedena sredstva v znesku 132.508 evrov porabila za kritje stroškov, kot je prikazano v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrste stroškov	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	17.620	13,3
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	37.915	28,6
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	19.442	14,7
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	22.551	17,0
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	295	0,2
Drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje	34.686	26,2
Skupaj*	132.508	100,0

Opomba: * Seštevek se razlikuje zaradi zaokroževanja za 1 evro.

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke SDS.

S preizkušanjem pravilnosti izkazanih porabljenih sredstev v poročilu o volilni kampanji smo ugotovili, da je stranka SDS porabljena sredstva izkazala za 1.057 evrov prenizko.

2.1.2.a Stranka SDS je za 1.136 evrov prenizko izkazala stroške volilne kampanje (povezava s točko 2.1.1.a). Stranka SDS je prenizko izkazala stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov v skupnem znesku 1.057 evrov, in sicer ni izkazala dela stroškov volilne kampanje, ki se nanašajo na gostinske storitve v skupnem znesku 665 evrov, najem dvorane kulturnega doma v znesku 200 evrov in uporabnino za uporabo javne površine za postavitev stojnice v znesku 192 evrov. Prenizko je izkazala tudi stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih, saj ni izkazala stroška objave oglasa v lokalnem glasilu v znesku 79 evrov. Stranka SDS teh stroškov ni plačala s posebnega računa, ki ga je odprla za volilno kampanjo. Tako ravnanje ni v skladu s 16. členom ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva, ki jih sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, zbrati na posebnem računu ter vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s tega računa. O teh stroških tudi ni poročala, zato ni ravnala tudi v skladu s 1. točko prvega odstavka 18. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje poročati o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo.

2.1.2.b Stranka SDS je previsoko izkazala stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala, ker je s posebnega računa poravnala poštno storitve v znesku 68 evrov, ki so nastali po zaključku volilne kampanje. Prav tako je previsoko izkazala stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih, ker je mednje štela stroške oglaševanja na kabelski televiziji v znesku 11 evrov²⁴, ki so nastali po zaključku volilne kampanje. Stroški, ki so nastali po zaključku volilne kampanje, niso stroški volilne kampanje v skladu z določili 15. člena ZVRK. Stranka SDS s takšnim poročanjem ni ravnala v skladu s 1. točko prvega odstavka 18. člena ZVRK, ki določa, da mora stranka poročati o skupni višini porabljenih sredstev za volilno kampanjo.

Pojasnilo stranke SDS

Če bi stranka SDS na kabelski televiziji oglas predvajala en dan manj, izvajalec storitve v skladu s cenikom ne bi obračunal odobrenega popusta. Znesek računa za opravljeno storitev bi bil skoraj enak, kot bi bil, če bi bilo oglaševanih pravih sedem dni, in ne osem dni, kot je bilo realizirano in zaračunano.

2.1.3 Pravilnost izkazanih odloženih plačil

S preizkušanjem pravilnosti izkazanih odloženih plačil smo ugotovili, da je stranka SDS za 4.636 evrov prenizko izkazala odložena plačila, ki presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto. Odložena plačila bi morala biti izkazana tudi v prilogi 7, to je v seznamu pravnih in fizičnih oseb, ki so odobrile organizatorju volilne kampanje odlog plačila, če višina odloženih plačil presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto. Odložena plačila so v skladu s tretjim odstavkom 18. člena ZVRK vsa plačila, ki se izvedejo kasneje kot 30 dni po opravljeni storitvi ali dobavi blaga. Odloženo plačilo, ki ni izkazano v poročilu, pa bi moralo biti, je odobrila Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor (v nadaljevanju: Pošta Slovenije). Stranka SDS ni ravnala v skladu z določili 18. člena ZVRK, ki v 4. točki prvega odstavka določa, da mora stranka poročati o vseh odloženih plačilih, če je višina odloženega plačila preseгла trikratno povprečno bruto mesečno

²⁴ Oglas na videostraneh za eno objavo.

plačo na delavca v Republiki Sloveniji v letu pred volitvami, in navesti pravne ali fizične osebe, ki so odlog odobrile.

Pošta Slovenije je za storitve, ki jih je po pogodbi opravila v novembru 2012, izdala dva računa, katerih posamična vrednost ni preseгла trikratne povprečne bruto plače na delavca v Republiki Sloveniji v letu pred volitvami. Pošta Slovenije običajno storitve zaračunava mesečno, v navedenih primerih pa je dva računa izdala zaradi tehničnih težav (na obeh računih je bila obračunana storitev pod enako šifro, pri čemer pa je bil popust odobren samo pri eni storitvi). Računa, ki sta bila izdana na podlagi iste pogodbe, sta bila izdana istega dne, za enako obdobje, enak pa je bil tudi rok plačila.

Pojasnilo stranke SDS

Po navedenih računih je bilo opravljenih več storitev (nenaslovljena direktna pošta, standardna pisma in podobno), pri čemer seštevek istovrstnih storitev ne presega vrednosti treh povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji v letu pred volitvami.

2.2 Pravilnost zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo

2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev

Na podlagi preizkusa pravilnosti zbiranja sredstev smo ugotovili, da je stranka SDS prejela posebni popust javnega zavoda Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, Ljubljana (v nadaljevanju: SNG Opera in balet Ljubljana) v znesku 1.000 evrov. Stranka SDS je kršila določila 25. člena ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK, ki določa, kateri subjekti ne smejo financirati volilne kampanje. Med temi subjekti so tudi pravne osebe javnega prava, kar SNG Opera in balet Ljubljana je, saj je njen ustanovitelj Republika Slovenija na podlagi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana²⁵.

Pojasnilo stranke SDS

Stranka SDS je prejela račun SNG Opera in balet Ljubljana 30. 10. 2012 in ugotovila, da je na računu 1.000 evrov popusta. Kljub zaprosilu stranke SDS, da SNG Opera in balet Ljubljana predloži novi račun brez popusta, ga SNG Opera in balet Ljubljana ni predložila.

2.2.2 Pravilnost porabe sredstev

Na podlagi preizkusa pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SDS pravilno porabila sredstva za volilno kampanjo.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

V skladu s 26. členom ZVRK so do delnega povračila stroškov volilne kampanje upravičeni organizatorji volilne kampanje za predsednika republike, za kandidate katerih je glasovalo najmanj 10 odstotkov od skupnega števila volilnih upravičencev, ki so glasovali. Če pride do drugega kroga glasovanja, sta

²⁵ Uradni list RS, št. 56/03, 98/08, 2/09, 37/10.

kandidata, ki kandidirata v drugem krogu, upravičena do povračila stroškov le na osnovi dobljenih glasov v tem krogu. Organizatorjem volilne kampanje za predsednika republike se povrnejo stroški v višini 0,12 evra za vsak dobljeni glas, pri čemer skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča.

Po Izidu volitev predsednika republike²⁶ je dobil dr. Milan Zver 198.337 glasov volivcev, zato je stranka SDS upravičena do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 23.800,44 evra.

²⁶ Uradni list RS, št. 97/12.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike dr. Milana Zvera v letu 2012, katere organizator je bila Slovenska demokratska stranka.

3.1 Mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji

Mnenje s pridržkom

V poročilu o volilni kampanji za predsednika republike v letu 2012 Slovenske demokratske stranke smo ugotovili naslednje napake:

- zbrana in porabljen sredstva je prenizko izkazala v skupnem znesku 1.136 evrov, ker sredstev za gostinske storitve, objavo oglasa v lokalnem glasilu, najem dvorane in uporabnine za najem javne površine ni izkazala in ker jih ni zbrala niti porabila na posebnem računu, in je s tem ravnala v nasprotju s 16. členom Zakona o volilni in referendumski kampanji in 1. točko prvega odstavka 18. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji – točki 2.1.1.a in 2.1.2.a;
- porabljen sredstva je izkazala za 79 evrov previsoko, ker je med stroške volilne kampanje štela poštno stroške v znesku 68 evrov in stroške oglaševanja v znesku 11 evrov, ki niso stroški volilne kampanje, saj so nastali po zaključku volilne kampanje, kar ni v skladu s 15. členom Zakona o volilni in referendumski kampanji in 1. točko prvega odstavka 18. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji – točka 2.1.2.b;
- odložena plačila, ki presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto, je izkazala prenizko za 4.636 evrov, kar ni v skladu s 4. točko prvega odstavka 18. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji – točka 2.1.3.

Razen napak, navedenih v prejšnjem odstavku, menimo, da poročilo o volilni kampanji za predsednika republike v letu 2012 Slovenske demokratske stranke v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

3.2 Mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo

Pozitivno mnenje

Menimo, da je Slovenska demokratska stranka pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo za predsednika republike v letu 2012 v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Slovenski demokratski stranki, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

PREDS

11

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

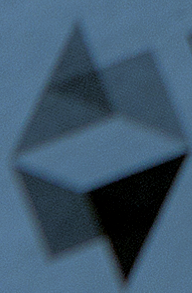
Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

Na podlagi 19. člena Zakona o
volilna komisija objavlja seznam

Glasovanje na volitvah predsed
uro.

Predčasno glasovanje
izpostavljeni

III. Vo
te) i
Količ
volila
območ
Volilni
invalidi

Repub
Drž